

ตสฺส พุทฺทมโน เอตทโหสิ “อโย มยา สหสิ นิสฺเสถนี พนฺธิตฺวา ปพฺพตํ อภิรุหิตฺวา สมณธมฺมํ อกาลิ, อิทานิ อิมํ สหสิ คเหตุวา จรฺนโต วินิสฺเสยฺย, สํเวเชตฺถสํมิ นนฺติ ฯ”

(อ. ความคิด) นั้น ว่า “(อ. มนุสฺย) นี้ ผูกแล้ว ซึ่งพะอง กับ ด้วยเรา ขึ้นเฉพาแล้ว สู้ภูเขา ได้กระทำแล้ว ซึ่งสมณธรรม, ในกาลนี้ (อ. มนุสฺย) นี้ ถือเอาแล้ว ซึ่งลัทธิ นี้ เทียบไปอยู่ พึงฉิบหาย, (อ. เรา) (ยังมนุสฺย) นั้น จักให้สังเวช” ดังนี้ ได้มีแล้ว แก่พรหม นั้น ฯ

อถ นํ อุปสงฺกมิตฺวา เอวมาท “เนว โข ตวํ พาทิย อรทา, นาปิ อรหตฺตมคฺคํ สมาปนโน; สปิ เต ปฏิปทา นตฺถิ, ยาย ตวํ อรทา วา อสิ อรหตฺตมคฺคํ วา สมาปนโนติ ฯ”

ครั้งนั้น (อ. พรหม) นั้น เข้าไปหาแล้ว (ซึ่งมนุสฺย) นั้น กล่าวแล้ว อย่างนี้ ว่า “ดูก่อนพาทิยะ อ. ท่าน เป็นพระอรหันต์ (ย่อมเป็น) หามิได้นั้นเทียบแล้ว, (อ. ท่าน) เป็นผู้บรรลุแล้ว ซึ่งอรหัตตมรรค (ย่อมเป็น) แม้หามิได้, อ. ท่าน เป็นพระอรหันต์ หรือ หรือว่า เป็นผู้บรรลุแล้ว ซึ่งอรหัตตมรรค ย่อมเป็น (ด้วยปฏิปทา) ไฉน อ. ปฏิปทา แม่นั้น ของท่าน ย่อมไม่มี” ดังนี้ ฯ

พาทิโย อากาเส จตฺวา กณฺเฑตํ มหาพุทฺธานํ โอลฺลเกตฺวา จินฺตสิ “อโห ภาริโย กมฺมํ กตํ, อหํ ‘อรทามหิตี (P95) จินฺตสิ, อยญฺจ มํ ‘น ตวํ อรทา, นาปิ อรหตฺตมคฺคํ สมาปนโนติ วทตี, อตฺถิ นุ โข โลเก อญฺโฆ อรทาติ ฯ”

อ. พาทิยะ แลดูแล้ว ซึ่งท้าวมหาพรหม ผู้ยืนกล่าวอยู่แล้ว ในอากาศ คิดแล้ว ว่า “โอ อ. กรรม อันหนัก (อันเรา) กระทำแล้ว, อ. เรา คิดแล้ว ว่า ‘(อ. เรา) เป็นพระอรหันต์ ย่อมเป็น’ ดังนี้, แต่ว่า (อ. ท้าวมหาพรหม) นี้ ย่อมกล่าว ว่า ‘อ. ท่าน เป็นพระอรหันต์ (ย่อมเป็น) หามิได้, (อ. ท่าน) เป็นผู้บรรลุแล้ว ซึ่งอรหัตตมรรค (ย่อมเป็น) แม้หามิได้’ ดังนี้, กะเรา อ. พระอรหันต์ อื่น ในโลก มีอยู่ หรือหนอแล” ดังนี้ ฯ

อถ นํ ปุจฺฉิ “อตฺถิ นุ โข เอตฺรหิ เทวเต โลเก อรทา วา อรหตฺตมคฺคํ วา สมาปนโนติ ฯ”

ครั้งนั้น (อ. พาทิยะ) นั้น ถามแล้ว (ซึ่งท้าวมหาพรหม) นั้น ว่า “ข้าแต่เทวดา ในกาลนี้ อ. พระอรหันต์ หรือ หรือว่า (อ. บุคคล) ผู้บรรลุแล้ว ซึ่งอรหัตตมรรค ในโลก มีอยู่ หรือหนอแล” ดังนี้ ฯ

อถสฺส เทวตา อาจิฺกฺขิ “อตฺถิ พาทิย อุตฺตเรสฺสุ ชนปฺเทสฺสุ สวตฺถิ นาม นครํ, ตตฺถ โส ภควา เอตฺรหิ วิหริติ อรทํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ, โส หิ พาทิย ภควา อรทา เจว อรหตฺตาย จ ธมฺมํ เทเสตีติ ฯ”

ครั้งนั้น อ. เทวดา บอกแล้ว (แก่พาทิยะ) นั้น ว่า “ดูก่อนพาทิยะ อ. พระนคร ชื่อว่าสวตฺถิ มีอยู่ ในชนบท ท. ด้านเหนือ, อ. พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น เป็นพระอรหันต์ เป็นผู้ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ (เป็น) ย่อมประทับอยู่ (ในพระนครชื่อว่าสวตฺถิ) นั้น ในกาลนี้, ดูก่อนพาทิยะ ก็ (อ. พระผู้มีพระภาคเจ้า) พระองค์นั้น เป็นพระอรหันต์ (ย่อมเป็น) ด้วยนั้นเทียบ ย่อมทรงแสดง ซึ่งธรรม เพื่อความเป็นแห่งพระอรหันต์ด้วย” ดังนี้ ฯ

พาทิโย รตฺติภาเค เทวตฺยา กถํ สุตฺวา สวักคฺคมานโส ตํชนฺณญฺเอย สุปฺปารกา นิขมิตฺวา เอกรตฺติวาเสน สวตฺถิ อคฺมาสิ ฯ

อ. พาทิยะ ฟังแล้ว ซึ่งวาจาเป็นเครื่องกล่าว ของเทวดา ในกาลอันเป็นส่วนแห่งราตรี เป็นผู้มิเฝ้าสนทนแล้ว (เป็น) ออกไปแล้ว จากที่ชื่อว่าสุปปารกะ ในขณะนั้นนั้นเทียบ ได้ไปแล้ว สู่พระนครชื่อว่าสวตฺถิ ด้วยการพักอยู่สิ้นราตรีหนึ่ง ฯ

สพฺพ วิสโยชนสติกํ มคฺคํ เอกรตฺติวาเสเนว อคฺมาลี; คจฺจนฺโต จ ปน เทวตานฺนาเวน คโต ๑

(อ. พาหิยะนั้น) ได้ไปแล้ว ลั่นหนทาง อันประกอบแล้วด้วยร้อยแห่งโยชนยี่สิบทั้งปวง ด้วยการพักอยู่ลั่นราตรีหนึ่งนั้น เทียว, ก็แล (อ. พาหิยะนั้น) เมื่อไป ไปแล้ว ด้วยอานุภาพของเทวดา ๑

“พุทฺธานฺนาเวนาติปิ วทนฺติเยว ๑

(อ. อาจารย์ ท. บางพวก) ย่อมกล่าว ว่า “(อ. พาหิยะ นั้น ไปแล้ว) ด้วยอานุภาพของพระพุทธเจ้า” ดังนี้บ้างนั้นเทียว ๑

ตสฺมี ปน ขณฺ สตฺถา สวตฺถิ ปิณฺทาย ปวิฏฺโฐ โหติ ๑

ก็ ในขณะนั้น อ. พระคาสดา เป็นผู้เสด็จเข้าไปแล้ว สู่พระนครชื่อว่าสวตถิ เพื่อก่อนข้าว ย่อมเป็น ๑

โส ภูตฺตปาตฺราเส กายาลลฺยํ วิโมจฺนตฺถาย อพฺโฆกาเส จงฺกมนฺเต สมฺพหุเล ภิกฺขุ “กํ เอตฺรหิ สตฺถาติ ปุจฺฉิ ๑

(อ. พาหิยะ) นั้น ถามแล้ว ซึ่งภิกษุ ท. ผู้มากพร้อม ผู้มีอาหารอันบุคคลพึงบริโภคในเวลาเช้าอันนั้นแล้ว ผู้จึงกรมอยู่ในโอกาสอันแจ้ง เพื่อประโยชน์แก่อนปลดเปลื้อง ซึ่งความเป็นแห่งบุคคลผู้เกียจคร้านทางกาย ว่า “อ. พระคาสดา (ย่อมประทับอยู่) (ณ ที่) ไหน ในกาลนี้” ดังนี้ ๑

ภิกฺขุ “สวตฺถิ ปิณฺทาย ปวิฏฺโฐติ วตฺวา ตํ ปุจฺฉิสฺส “ตวํ ปน กุโต อาคโตสฺสีติ ๑

อ. ภิกษุ ท. กล่าวแล้ว ว่า “(อ. พระคาสดา) เสด็จเข้าไปแล้ว สู่พระนครชื่อว่าสวตถิ เพื่อก่อนข้าว” ดังนี้ ถามแล้ว (ซึ่งพาหิยะ) นั้น ว่า “ก็ อ. ท่าน เป็นผู้มาแล้ว (จากที่) ไหน ย่อมเป็น” ดังนี้ ๑

“สุปฺปารกโต อาคโตมฺหิตีติ ๑

(อ. พาหิยะ กล่าวแล้ว) ว่า “(อ. กระผม) เป็นผู้มาแล้ว จากที่ชื่อว่าสุปปารกะ (ย่อมเป็น)” ดังนี้ ๑

“กทา นิฏฺชนฺโตสฺสีติ ๑

(อ. ภิกษุ ท. ถามแล้ว) ว่า “(อ. ท่าน) เป็นผู้้ออกแล้ว ในกาลไร ย่อมเป็น” ดังนี้ ๑

“หิโย สายํ นิฏฺชนฺโตมฺหิตีติ ๑

(อ. พาหิยะ กล่าวแล้ว) ว่า “(อ. กระผม) เป็นผู้้ออกแล้ว ในเวลาเย็น ในวันวาน ย่อมเป็น” ดังนี้ ๑

“ทฺูรโตสิ อาคโต, นิสฺสิท ตาว, ปาเท โหวิตฺวา เตเลน มกฺขเตวา โลกํ วิสฺสฺมาหิ อาคตฺกาเล สตฺถารํ ทกฺขิสฺสฺสีติ ๑

(อ. ภิกษุ ท. กล่าวแล้ว) ว่า “(อ. ท่าน) เป็นผู้มาแล้ว แต่ที่ไกล ย่อมเป็น, (อ. ท่าน) จงนั่ง ก่อน, (อ. ท่าน) ล้างแล้ว ซึ่งเท้า ท. ทาแล้ว ด้วยน้ำมัน จงพักผ่อน หน้อยหนึ่ง, (อ. ท่าน) จักเห็น ซึ่งพระคาสดา ในกาล (แห่งพระคาสดา) เสด็จมาแล้ว” ดังนี้ ๑

“อหิ ภนเต สตุถ วา อตตโน วา ชีวิตนุตราย น ชานามิ, เอกรตเตเนวมหิ กตถจิ อฏฐตวา อนิสสิทิตวา วิสโยชนสติกมมคค อากโต, สตุถารํ ปสฺสิตวา (P96) วิสสมิสฺสามิติ ๑

(อ. พาทิยะ กล่าวแล้ว) ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ (อ. กระผม) ย่อมไม่รู้ ซึ่งอันตรายแห่งชีวิต ของพระศาสดา หรือ หรือว่า ของตน, อ. กระผม ไม่ยืนแล้ว ไม่นั่งแล้ว (ในที่) ไหน ๆ เป็นผู้มาแล้ว ลั่นหนทาง อันประกอบแล้วด้วยร้อยแห่งโยชน ยี่สิบ โดยราตริหนึ่งนั้นเทียว ย่อมเป็น, (อ. กระผม) ฝ่าแล้วเทียว ซึ่งพระศาสดา จักพักผ่อน” ดังนี้ ๑

โส เอวํ วตวา ตรมาณูโป สวตถิ ปวิสิทวา ภควนตํ อนินฺนมา ย พุทฺธสิริยา ปิณฺฑายา จรณตํ ทิสฺวา “จิรํ สํ วต เม โคตโม สมฺมาสมฺพุทฺโธ ทิฏฺฐิเจติ ทิฏฺฐิจฺจนโต ปฏฺฐาย โอนตสฺสโร คนฺตวา อนฺตรวิธิํ ปณฺจปฺปติฏฺฐิติน วนฺทิตวา โคปฺพเกสุ ทพฺพํ คเหตวา เอวมาท “เทเสตุ เม ภนเต ภควา ธมฺมํ, เทเสตุ สุกฺโกต ธมฺมํ, ยํ มมสฺส ทิฆรตตํ หิตาย สุขายาติ ๑

(อ. พาทิยะ) นั้น ครั้นกล่าวแล้ว อย่างนี้ เป็นผู้มรูปร่างบุคคลผู้ด่วนอยู่ (เป็น) เข้าไปแล้ว สู่พระนครชื่อว่าสาวัตถี เห็นแล้ว ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้เสด็จเทียวไปอยู่ เพื่อก่อนข้า ด้วยสิริแห่งพระพุทธเจ้า อันมีเครื่องเปรียบหามิได้ (คิดแล้ว) ว่า “อ. พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้โคดม อันเรา เห็นแล้ว ลั่นกาลนานหนอ” ดังนี้ เป็นผู้มรูปร่างอันนอนลงแล้ว จำเดิม แต่ที่ (แห่งพระผู้มีพระภาคเจ้า อันตน) เห็นแล้ว (เป็น) ไปแล้ว ถวายบังคมแล้ว ด้วยอันตั้งไว้เฉพาะแห่งองค์ทำ ในระหว่างแห่งถนน จับแล้ว ที่ข้อพระบาท ท. (กระทำ) ให้มัน กราบทูลแล้ว อย่างนี้ ว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ (อ. ธรรม) ไต พึงมี เพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุข แก่ข้าพระองค์ ลั่นกาลนาน อ. พระผู้มีพระภาคเจ้า ขอจงทรงแสดง ซึ่งธรรม (นั้น) แก่ข้าพระองค์, อ. พระสุคต ขอจงทรงแสดง ซึ่งธรรม (นั้น) (แก่ข้าพระองค์)” ดังนี้ ๑

อถ นํ สตุถา “อกาโล ตาว พาทิย, อนฺตรวิธิํ ปวิฏฺโหมหิ ปิณฺฑายาติ ปฏิกฺขิปี ๑

ครั้งนั้น อ. พระศาสดา ตรัสห้ามแล้ว (ซึ่งพาทิยะ) นั้น ว่า “ดูก่อนพาทิยะ (อ. กาลนี้) เป็นสมัยมิใช่กาล (ย่อมเป็น) ก่อน, (อ. เรา) เป็นผู้เข้าไปแล้ว สู่ระหว่างแห่งถนน เพื่อก่อนข้า ย่อมเป็น” ดังนี้ ๑

ตํ สุตวา พาทิโย “ภนเต สํสारे สํสฺรณฺเตน กวพิงการาหาโร น อลฺลทฺฐปฺพุโป, ตุมฺหากํ วา มยฺหํ วา ชีวิตนุตราย น ชานามิ, เทเสถว เม ธมฺมนฺติ ๑

อ. พาทิยะ พังแล้ว (ซึ่งพระดำรัส) นั้น (กราบทูลแล้ว) ว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ. อาหารคือคำข้าว เป็นอาหาร (อันข้าพระองค์) ผู้ท่องเที่ยวไปอยู่ ในสงสาร ไม่เคยได้แล้ว (ย่อมเป็น) หาไม่ได้, (อ. ข้าพระองค์) ย่อมไม่รู้ ซึ่งอันตรายแห่งชีวิต ของพระองค์ หรือ หรือว่า ของข้าพระองค์, (อ. พระองค์) ขอจงทรงแสดง ซึ่งธรรม แก่ข้าพระองค์นั้นเทียว” ดังนี้ ๑

สตุถา พุติยปี ปฏิกฺขิปีเยว ๑

อ. พระศาสดา ตรัสห้ามแล้ว แม้ครั้งที่สองนั้นเทียว ๑

เอวํ กิรสฺส อโหสิ “อิมสฺส มํ ทิฏฐกาลโต ปฏฺจาย สกสรีรํ นินฺตรํ ปิตฺติยา อชฺโฌตฺถตํ โหติ, พลวปฺปิตฺติเวโค
ธมมํ สุตวาปิ น สกฺขิสฺสติ ปฏฺวิฑฺฒิตุํ, มชฺฌตตฺตฺเพกฺขาย ตาว ติฏฺฐตฺตฺ; เอกรตฺตฺเตนเว วิสโยชนสฺสติกํ มคฺคํ
อาคตตฺตฺตา ทรฺโกปิสฺส พลวา, โสปิ ตาว ปฏฺธิปฺปสฺสมกฺคตฺตฺติ; ตสฺมา ทฺวิกชตฺตฺ ปฏฺธิกฺขิปปิตฺวา ตตฺติยปี ยาจิโต
อนฺตรวീธิยํ จิโตว “ตสฺมาติห เต พาหิย เอวํ ลิกฺขิตพฺพํ ‘ทิฏฺฐเจ ทิฏฺฐมตฺตํ ภวิสฺสตีติอาทินา นเยน ธมมํ เทสสิ
๑

ได้ยิ่นว่า (อ. อันทรงดำริ) อย่างนี้ ว่า “อ. สรีระทั้งสิ้น (ของพาหิยะ) นี้ เป็นสรีระอันปิตีทวมทับแล้ว มีระหว่างออกแล้ว
ย่อมเป็น จำเดิม แต่กาลแห่งเรา (อันอันพาหิยะ) นี้ เห็นแล้ว, (อ. พาหิยะนี้) ผู้มีกำลังแห่งปิตีอันมีกำลัง แม้ฟังแล้ว
ซึ่งธรรม จักไม่อาจ เพื่ออันแห่งตลอด, (อ. พาหิยะนั้น) จงตั้งอยู่ ในอุเบกขา คือความเป็นแห่งบุคคลผู้มีในท่ามกลาง
ก่อน, แม้ อ. ความกระวนกระวาย (ของพาหิยะ) นั้น เป็นสภาพมีกำลัง (ย่อมเป็น) เพราะความที่ (แห่งพาหิยะนั้น)
เป็นผู้มาแล้ว ลิ่นหนทาง อันประกอบแล้วด้วยร้อยแห่งโยชนยี่สิบ โดยราตรีนึ่งนั้นนึ่งเดียว, (อ. ความกระวนกระวาย)
เมื่อนั้น จงระงับเฉพาะ ก่อน” ดังนี้ ได้มีแล้ว (แก่พระศาสดา) นั้น, เพราะเหตุนั้น (อ. พระศาสดา) ตรัสห้ามแล้ว
ลิ่นสองครั้ง ผู้ (อันพาหิยะ) ทูลอ้อนวอนแล้ว แม้ครั้งที่สาม ประทับยืนอยู่แล้ว ในระหว่างแห่งถนนเที่ยว ทรงแสดงแล้ว
ซึ่งธรรม โดยนัย มีคำ ว่า “ดูก่อนพาหิยะ เพราะเหตุนั้น อันเธอ พึงศึกษา (ในพระศาสนา) นี้ อย่างนี้ ว่า ‘(ครั้นเมื่อรูป)
(อันเรา) เห็นแล้ว (อ. รูปนั้น) เป็นรูปปลักว่า (อันเรา) เห็นแล้ว จักเป็น’ ดังนี้ (ดังนี้)” เป็นต้น ๑

โส สตฺถุ ธมมํ สุธนฺโตเยว สพฺพาสเว เขเปตฺวา สห ปฏฺธิสมฺภิกาทิ อรหตฺตํ ปาปุณฺนิ, ตาวเทว จ ปน ภควนฺตํ
ปพฺพชฺชํ ยาจิ, “ปริปฺถณฺนเต (P97) ปตฺตจิวฺรณฺติ ปฏฺฐโจ “น ปริปฺถณฺนติ อาห ๑

(อ. พาหิยะ) นั้น ฟังอยู่ ซึ่งธรรม ของพระศาสดา นั้นเที่ยว ยังอาสวะทั้งปวง ท. ให้สิ้นไปแล้ว บรรลุแล้ว ซึ่งพระอรหัต
กับ ด้วยปฏิสัมภิกาทิ ท., ก็แล (อ. พาหิยะนั้น) ทูลขอแล้ว ซึ่งการบวช กะพระผู้มีพระภาคเจ้า ในขณะนั้นนึ่งเดียว,
(อ. พาหิยะนั้น) ผู้ (อันพระศาสดา) ตรัสถามแล้ว ว่า “อ. บาตรและจีวร ของเธอ เต็มรอบแล้ว (หรือ)” ดังนี้ กราบทูลแล้ว
ว่า “(อ. บาตรและจีวร) (ของข้าพระองค์) ไม่เต็มรอบแล้ว” ดังนี้ ๑

อถ นํ สตฺถา “เตนทิ ปตฺตจิวฺรํ ปริเยสาทิติ วตฺวา ปกฺกามิ ๑

ครั้งนั้น อ. พระศาสดา ตรัสแล้ว (กะพาหิยะ) นั้น ว่า “ถ้าอย่างนั้น (อ. เธอ) จงแสวงหา ซึ่งบาตรและจีวร” ดังนี้
เสด็จหลีกไปแล้ว ๑

โส กิร วิสตีวสฺสสทฺสฺสทฺสทฺส นิสมณธมมํ กโรนฺโต “ภิกฺขุนา นาม อตฺตนา ปจฺจเย ลภิตฺวา อญฺญํ อโนโลเกตฺวา
สยเมว ปริภุญฺชิตุํ วฏฺฏตีติ เอกภิกฺขุสฺสปี ปตฺเตน วา จิวฺเรน วา สงฺคหํ นากาลิ ๑

ได้ยิ่นว่า (อ. พาหิยะ) นั้น กระทำอยู่ ซึ่งสมณธรรม ลิ่นพันแห่งปียี่สิบ ท. ไม่ได้กระทำแล้ว ซึ่งการสงเคราะห์ ด้วยบาตร
หรือ หรือว่า ด้วยจีวร แม้แก่ภิกษุรูปหนึ่ง (ด้วยอันคิด) ว่า “อ. อัน ชื่ออันภิกษุได้ ซึ่งปัจจัย ท. ด้วยตน แล้วจึงไม่เลดู
(ซึ่งภิกษุ) อื่น แล้วจึงบริโภค เองนั้นเที่ยว ย่อมควร” ดังนี้ ๑

เตนสส “อิหุติมยปตตจิวรํ น อุปปชิสสตีติ ฅตฺวา เอหิภิกขุภาเวณ ปพฺพชฺชํ นาทาลิ ๑

(เพราะเหตุ) นั้น (อ. พระศาสดา) ทรงทราบแล้ว ว่า “อ. บาตรและจีวรอันสำเร็จแล้วด้วยฤทธิ์ จักไม่เกิดขึ้น” ดังนี้ ไม่ได้ประทานแล้ว ซึ่งการบวช โดยความเป็นแห่งเอหิภิกขุ (แก่พาทิยะ) นั้น ๑

ตมปิ ปตตจิวรํ ปริเยสमानเมว เอกา ยุกฺขินี ฅนฺรุเปน อาคณฺตฺวา วามอุรุมฺหิ ปหริตฺวา ชีวิตกฺขยํ ปาเปสิ ๑

อ. นางยักขินี ตนหนึ่ง มาแล้ว ด้วยรูปแห่งแม่โคนม ขวิดแล้ว (ซึ่งพาทิยะ) แม่นั้น ผู้แสวงหาอยู่ ซึ่งบาตรและจีวรนั้น เทียว ที่หาอ่อนข้างซ้าย (ยังพาทิยะนั้น) ให้ถึงแล้ว ซึ่งความสิ้นไปแห่งชีวิต ๑

สตุถา ปิณฺฑทฺยา จริตฺวา กตมตฺตกิจฺโจ สมฺพหุเลหิ ภิกฺขุหิ สหฺมึ นิคมมนฺโต พาทิยสฺส สรีรํ สงฺการภูจฺจาเน ปตฺตํ หิสฺวา ภิกฺขุ อาณเปสิ “ภิกฺขเว เอกสฺมี เคหทฺวาเร จตฺวา มณฺจกํ อาหฺราเปตฺวา อิมํ สรีรํ นครโต นีหริตฺวา ฅมาเปตฺวา ภูปิ กโรถาติ ๑

อ. พระศาสดา เสด็จเที่ยวไปแล้ว เพื่อก่อนข้าว ผู้มีกิจด้วยภัตอันทรงกระทำแล้ว เสด็จออกไปอยู่ กับ ด้วยภิกษุ ท. ผู้มากพร้อม ทรงเห็นแล้ว ซึ่งสรีระ ของพาทิยะ อันตกไปแล้ว ในที่แห่งหยากเยื่อ ทรงสั่งบังคับแล้ว ซึ่งภิกษุ ท. ว่า “ดูก่อน ภิกษุ ท. (อ. เธอ ท.) ยืนอยู่แล้ว ที่ประตูแห่งเรือน แห่งหนึ่ง (ยังบุคคล) ให้นำมาแล้ว ซึ่งเตียงน้อย นำออกแล้ว ซึ่งสรีระ นี้ จากพระนคร (ยังสรีระนี้) ให้ใหม่แล้ว จงกระทำ ซึ่งสถูป” ดังนี้ ๑

ภิกฺขุ ตถา กริสุ; กตฺวา จ ปน วิหารํ คณฺตฺวา สตุถารํ อุปสงฺกมิตฺวา อตฺตนา กตกิจฺจํ อาโรเจตฺวา ตสฺส อภิสมฺปรายํ ปุจฺฉิสุ ๑

อ. ภิกษุ ท. กระทำแล้ว เหมือนอย่างนั้น, ก็แล (อ. ภิกษุ ท. เหล่านั้น) ครั้นกระทำแล้ว ไปแล้ว สู่วิหาร เข้าไปเฝ้าแล้ว ซึ่งพระศาสดา กราบทูลแล้ว ซึ่งกิจอันตนกระทำแล้ว ทูลถามแล้ว ซึ่งภพเป็นที่ไปในเบื้องหน้าพร้อมเฉพาะ (ของพาทิยะ) นั้น ๑